

Cal Montfort

Rajadell

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Serra de Palomes-Vall del torrent de Can Torra. Parcerisses. El Racó. SO del terme.
Emplaçament	Camí de les Casetes direcció Braquets; seguir el torrent de can Torra cap Can Parcerisses
Alçada:	467
Coordenades:	
Latitud:	41.7084
Longitud:	1.68786
UTM Est (X):	390836
UTM Nord (Y):	4618233

Classificació

Número de fitxa	08178 - 56
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Contemporani Popular
Segle	XIX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	El propietari actual ha fet obres a la casa, tot respectant l'estructura i els materials originals
Protecció	Inexistent
Tipus de protecció:	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad: 001601100CG91G
Autoria de la fitxa	PEP 1993 (Jordi Piñero)/ OPC 2017-21
Data de registre de la fitxa:	dj., 25/02/2021 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dv., 17/10/2025 - 14:19**Descripció**

Casa de pagès amb dependències adossades al costat de migdia. La casa, d'estructura molt simple, és de planta quasi quadrada i presenta coberta a doble vessant amb el carener perpendicular a la façana. És força alta: consta de planta baixa més dos pisos. Està basada en dues voltes de rajola. El sostre del primer pis és de bigues de fusta amb cairons o corbes de terrissa. Les parets són de maçoneria, amb grans carreus a les cantoneres, i estan arrebossades de color beix clar. A la façana principal, que mira a l'est, l'arrebossat, fet amb calç, és més uniforme. Té el portal a planta baixa i un balcó a cada pis (amb persianes verdes), totes tres obertures al costat esquerra. Al costat dret hi ha una petita espitllera a la planta baixa i dues finestres rectangulars, una a cada planta. El portal, coronat amb un arc escarser, està emmarcat amb rajoles. La resta de façanes presenten poques obertures. Les dependències de treball, situades al costat de migdia, estan formades per diverses estructures irregulars. En destaca un cobert, un galliner i altres estructures. Modernament, a sud, s'ha construït un passatge cobert amb teula (a una vessant) que dona a unes antigues estructures, enrunades, a la part del darrera. A pocs metres de la casa, en direcció sud, hi ha una construcció curiosa feta sota una petita bauma natural aprofitant blocs de roques esllavissades i amb un tancament de paret d'obra. També hi ha altres cabanes a l'entorn.

Observacions:

Antigament, Ca l'Escabellat. Figura al Catàleg de Masies i Cases Rurals 2014 (num. 91) Ubicada en uns camps aterassats fins el torrent de can Torra, amb domini dels ametllers. A la descripció PEP 1993 es descrivia que en un cobert s'hi conservava un carro en molt bones condicions i estris típics del tragí: sàrries, estri per arrossegat, eines, etc. Segons Molins (2020:236-37), els cairons o corbes de terrissa del primer pis, d'acord amb les informacions trameses oralment de pares a fills, es van coure a la teuleria de Parcerisses (itxa 416). Un dels cairons du la inscripció "Año 1885 JP", inicials que podrien ser del rajoler o de l'amo Joan Parcerisas. El cobert o pallissa, actualment descobert, està adossat a la roca pinyolenca del cingle. Un altre cobert petit està fet amb carreus perfectament tallats, procedents sens dubte de les ruïnes d'un mas rònc que hi havia en un turó proper. La casa no té tines, perquè els Monfort portaven la verema a dues tines que tenien a Parcerisses, una de les quals té una inscripció amb el seu nom. Utilitzaven la premsa de la masia i les parts les feien a "raig de tina".

Història

Molt probablement aquesta casa és contemporània de cal Xic; per tant, de finals del segle XIX. Les tres cases, Cal Xic, Can Monfort i Cal Caseta (molt pròximes entre si) s'assentaren en terrenys de Cal Parcerisses, vora del torrent de Can Torra, que partia les propietats entre el Mas Parcerisses i Ca l'Oliver. Els propietaris eren parcers que treballaven les terres de can Parcerisses. La casa ja existia al menys el 1880, ja que el propietari (PEP 1993) conserva documentació d'aquesta època. Segons Molins (2020:236-37), el primer Montfort conegut és Josep Montfort Puig, àlies Fèlix, Àlies l'Escabellat, de Sant Pere Sallavinera. Sabem que al 1875 ja s'estava a Rajadell. Va contraure matrimoni el 1875 amb Antònia Font Pujolar, una filla del Molí de Dalt. El 18 de març de 1883 Joan Parcerisas va establir a Josep Montfort un tros erm de forma irregular que mesurava 510 pams de llarg i 406 d'ample en un extrem i 298 a l'altre, en el que podia fer una casa de 50 per 100 pams, un hort, l'era i la resta, dedicar-lo a conreu. Havia de donar el quart de la collita a l'amo. El va autoritzar a recollir l'aigua d'una font, dita del Sabellà, per poder regar l'hort, de forma

compartida amb els veïns. Com a material de construcció podia agafar la pedra que necessités d'un cingle que hi havia a prop. L'entrada de l'establiment va ser de 280 pessetes al comptat i la casa va quedar gravada perpètuament amb un cens de dos rals o mitja pesseta. La casa nova va ser anomenada amb el sobrenom de l'amo, ca l'Escabellat. Aquesta denominació es mantindrà fins ben entrat el segle XX. El matrimoni de l'Escabellat i l'Antònia va engendrar set fills. L'hereu, l'Antoni, va néixer el 1878. Però aquest als 20 anys es va embarcar cap a Cuba, després va passar a Algèria i va acabar a Beziers, on feia de pagès. Allà el 1911 es va casar amb Rosa Costa, una altra expatriada. Les noies van anar marxant de Casa. A Rajadell s'hi va quedar un altre dels fills, el Francesc. El 1890 Josep Montfort va hipotecar la casa. Josep Montfort va morir el 1923 als 72 anys. El 1920 en Francesc Montfort Font es casà amb Catarina Casanovas Sunyer, que visqueren a la casa, tret d'un període que van passar de lloguer a cal Teixidor de la Magalla per després tornar a cal Monfort. En Francesc va morir el 1964, i la seva dona, el 1977.

Bibliografia

MOLINS, Ernest (2020). Cases i Masos de Rajadell (I). Ajuntament de Rajadell. Pp 236-37

